

**Интервју со
Никола Попоски:
Не можеме да го
смениме минатото,
но можеме да
влијаеме врз иднината**

**Актуелно:
Дијаспората –
чувар на
македонскиот
идентитет**

МАКЕДОНСКИ ГЛАС

Година XIX 2012.
ЈУЛИ – АВГУСТ
SRPANJ – KOLOVOZ
ЦЕНА 5 кн

БРОЈ

78

ISSN 1333-7769

ИЛИНДЕН 2012

21 ГОДИНА НЕЗАВИСНОСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Загреб

Сплит

Риека

ACEROLA ALKALOID®

DODATAK PREHRANI

tablete
za žvakanje

Prirodan vitamin C

- ✓ Prirodan izvor zdravlja
- ✓ Jača imunitet
- ✓ Snažan antioksidant
- ✓ Ugodnog okusa jagode i naranče
- ✓ Ne sadrži šećer

Prije upotrebe pažljivo pročitati uputu.

ALKALOID
SKOPJE
Health above all
www.alkaloid.com.mk

**GLASILO ZAJEDNICE
MAKEDONACA U
REPUBLICI HRVATSKOJ**

**СПИСАНИЕ НА ЗАЕДНИЦАТА
НА МАКЕДОНЦИТЕ ВО
РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА**

ЕХО НА ВРЕМЕТО

**Агол на уредникот
Urednikov kutak**

Главна и одговорна уредничка:
МИЛЕНА ГЕОРГИЕВСКА

Заменик на главната и одговорна уредничка:
ЕЛИЗАБЕТА ПЕТРОВСКА

Уредништво:

Компјутерска обработка: Владо Чакмак
Лектура: Марија Георгиева-Петрик
Секретар и коректор: Елизабета Петровска

Редакциски одбор:

Васил Тоциновски
Тинка Барбутов Крстева
Мирјана Мајиќ

Редакција:

Елизабета Петровска – Загреб
Јулијана Младеновска Тешија – Осиек
Ива Чрњар – Ријека
Мирјана Мајиќ – Задар
Билјана Митревски – Сплит
Тодор Брдарски – Пула

Ovo se glasilo tiska sredstvima iz Državnog proračuna RH
posredstvom Savjeta za nacionalne manjine pri Vladi RH.

Nakladnik: Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj,
Zagreb, Masarykova 16/1

Matični broj: 3805760

OIB: 07739533563

Žiro račun: PBZ 2340009-1100038804

Tel./Fax: (01) 48 72 655

web: www.zmurh.hr

e-mail: zajednica.makedonaca1@zg.t-com.hr
zmurh.hr@gmail.com

За издавачот: Орце Ламбевски

Печат: М-Принт д.о.о. Загреб

Temeljem odredaba čl. 58. st. 3. Zakona o javnom informiranju RH (N.N. br. 22/1992) novine su prijavljene i registrirane pod br. 421 u Ministarstvu kulture i prosvjete, Sektor informiranja, dana 14.7.1993

Prema mišljenju Ministarstva kulture i prosvjete Republike Hrvatske broj 532-03-1-7-94-01 od 10. svibnja 1994. ova tiskovina je oslobođena plaćanja poreza na promet.

ЗАБЕЛЕШКА: Коментарите објавени на страниците на ова списание со потписи на авторите се мислења на истите и не секогаш го одразуваат мислењето на Уредништвото. Уредништвото е одговорно само за текстовите без потпис. Материјалите испратени на нашата адреса стануваат сопственост на списанието, освен ако за тоа претходно е постигната поинаква согласност.

Есенски рефлексии

Долгото топло лето е зад нас. Годинава ни беше исполнето со бројни настани кои ги бележиме во новиот број на Македонски глас. Настани преку кои се потврдуваме и докажуваме како Македонци кои живеат на просторот на Хрватска. Со низата културни манифестации организирани преку друштвата на ЗМРХ се прisetивме на важните датуми од нашата историја – понова и постара. Достојно го одбележавме историскиот Илинден, а секако и 8. Септември, Денот на македонската независност. Стремежот на нашите предци – Македонија како самостојна и независна држава – е остварен. Многу труд и животи се положени на олтарот на нашата татковина.

А токму преку активностите на македонските културни друштва сме препознаени во Хрватска. И тоа многу добро. Покрај тоа што сме цврсти во ставот за зачувување на својот национален идентитет преку јазикот, музиката, фолклорот, се докажуваме и на едно друго поле, на полето на хуманоста. За таа цел, МКД „Македонија“ од Сплит, Денот на македонската независност одлучи да го одбележи и со една хуманитарна акција. Имено, на 8. Септември членовите на друштвото обезбедија вечера за бездомниците од Сплитскиот дом. А што има поубаво од тоа да се видат барем на миг, задоволни несреќните лица на овие луѓе. За миг да помислат дека некој се сетил и на нив.

А есента... Ниеден уметник не може да се спореди со раскошниот талент на мајката природа кога се во прашање боите, таа е ненадминат мајстор, велеше еден професор. Ние токму есенва очекуваме и плодна работа. Како што тоа впрочем и бива во есен. Со есента почна и новата училишна година, а нови лица седнаа во клупите да ја учат кирилицата, географијата, историјата и музиката на Република Македонија. Преку благородната мисија на наставниците кои предаваат македонски јазик и култура во неколкуте училишта во Хрватска, го остваруваме заветот на прадедовците – да го сочуваме јазикот, бидејќи без него сме НИКОЈ и НИШТО.

Милена Георгиевска
(m.georgievska@gmail.com)

СРЕДБА СО МИНИСТЕРОТ НИКОЛА ПОПОСКИ

За време на посетата на министерот за надворешни работи на РМ, Никола Попоски во Хрватска, на 6 јули 2012 година тој ја посети Заедницата на Македонците во РХ и оствари пријателска средба со претставниците на македонските асоцијации во Загреб. На средбата присуствуваше и Горица Атанасова-Горевска, шеф на Кабинетот, односно државен советник за координација на работите во Кабинетот на министерот.

Ценетите гости сречно ги пречекаа претседателот на Заедницата Орце Ламбевски, членот на Советот за националните малцинства при Владата на РХ и потпретседател на Заедницата, како и претседател на МКД „Македонија“, Ангел Митревски, потпретседателот на Заедницата и претседател на МКД „Охридски бисер“, Благој Штерјов, секретарот на Заедницата, Елизабета Петровска и почесниот претседател на Заедницата, Никола Гроздановски, а меѓу присутните беа и вршителот на работите во Амбасадата на РМ во РХ, Редеп Салиу, претседателот на Советот на МНМ за Град Загреб, Томе Апостолоски, свештеникот на МПЦ во РХ, протојереј Кирко Велински, потпретседателот и секретарката на МКД „Охридски бисер“, Александар Грозданоски и Виолета Штерјова, потпретседате-

Македонците од Хрватска бараат поддршка од Македонската влада

лот на МКД „Македонија“, Јорго Кремиќ, потпретседателот на МКД „Св. Кирил и Методиј“, Симеон Јанев и други.

Проектот „Се запознаваме со нашето потекло“ оваа година нема да се реализира

На средбата се разговараше за многу актуелни теми. Министерот Попоски беше информиран за активностите и проектите на Македонците во Хрватска, особено за дополнителната настава по македонски јазик што се одвива во шест ОУ во Загреб, Риека, Осиек, Сплит, Пула и Вуковар со преку 100 ученици, а на есен се очекува да започне со работа и седмата во Винковци. Се зборуваше и за Летното училиште на Шолта, но проектот за децата на Македонците од соседните држави „Се запознаваме со наше-

то потекло“ оваа година нема да се реализира, поради тоа што изостана финансиската поддршка од МНР на РМ. Се истакна дека на Катедрите по македонистика при Фило-

зофските факултети во Загреб и Риека има преку 1000 студенти, додека пак, Советот на МНМ за Град Загреб е во реализација на проектот „Летна школа по македонски јазик“ во Охрид, каде со нивна финансиска поддршка ќе присуствуваат 16 ученици од Загреб. Министерот беше запознат и со изградбата на Македонска православна црква во Загреб, како и со многу други програми на Заедницата и нејзините друштва.

Скоро сите овие важни и успешни проекти, беше нагласено, се финансирани од Хрватската влада преку Советот за националните малцинства, но истовремено се бара поддршка и од Македонската влада, на што министерот Попоски вети дека ќе ја разгледа можноста за поддршка во решавањето на заедничките интереси за понатамошна афирмација на македонската култура во Хрватска.

На крај, претседателот Орце Ламбевски на министерот му подари книги во издаваштво на Заедницата и неколку броеви на списанието „Македонски глас“. По средбата, министерот Попоски отпатува за Дубровник, каде што учествуваше на 7. Меѓународна конференција „Кроација самит 2012“, на ниво на претседатели на влади и министри за надворешни работи, која се одржа во организација на МНР на РХ.

Е. Петровска

Прва седница на Управниот одбор на Заедницата

Новиот состав на ЗМРХ ја именуваше Милена Георгиевска за нов главен и одговорен уредник на „Македонски глас“, а списанието доби и нов Редакциски одбор

На 14 јули 2012 година членовите на Управниот одбор на Заедницата ја одржаа својата прва седница во нов состав. Седницата ја водеше претседателот Орце Ламбевски и по усвоениот дневен ред, се започна со работа.

За полугодишниот финансиски извештај на Заедницата се рече дека е уредно и навремено изработен и тој беше едногласно усвоен. Потоа Ламбевски рече дека четиригодишниот мандат на членовите на Колегиумот на списанието „Македонски глас“ истече и дека со тоа сите членови од Колегиумот се автоматски разрешени од своите должности. Пристигнати се две апликации за местото главен и одговорен уредник од Милена Георгиевска и Марина Апостоловска. По расправата, членовите на УО едногласно ги донесоа следните одлуки: За членови на Уредништвото се именуваат: Милена Георгиевска за главен и одговорен уредник; Елизабета Петровска за заменик на главниот и одговорен уредник; Владо Чакмак за компјутерска обработка, Марија Георгиева-Петриќ за лектор и Елизабета Петровска за секретар и коректор; За членови на Редакцискиот одбор

се именуваат: Васил Тоциновски, Тинка Барбутов Крстева и Мирјана Мајкиќ (на предложените Благоја Мирчевски и Ивана Лазаревска им се дава можност да учествуваат во работата на Редакцискиот одбор со предлози и присуство на состаноците); За членови на Редакцијата се именуваат: Елизабета Петровска – Загреб, Јулијана Младеновска Тешија – Осиек, Ива Чрњар – Риека, Мирјана Мајкиќ – Задар, Билјана Митревски – Сплит и Тодор Брдарски – Пула; Членовите на Уредништвото, Редакцискиот одбор и Редакцијата на „Македонски глас“ се именуваат со мандат во траење од 4 години. Се расправаше и за промените во Ценовникот на „Македонски глас“, како и за наоѓање спонзори што финансиски би помогнале во подобрувањето на квалитетот на списанието. Бидејќи и четиригодишниот мандат на секретарот на Заедницата истече и со тоа и тој е автоматски разрешен од своите должности, членовите на УО едногласно ја именуваа Елизабета Петровска на функцијата секретар на Заедницата со мандат во траење од 4 години.

Во продолжение се расправаше за програмите. Ламбевски за „Илинден“ рече дека

оваа година ќе се организира во Препуштовец близу Загреб, затоа што излетничкото место „Голубињак“ е земено во приватна концесија. Што се однесува до Летниот камп на Шолта, Митревски рече дека е потпишан Договор со Министерството за наука, образование и спорт на РХ на износ од 95.000,00 кн., додека од Амбасадата на РМ во РХ пристигна известување дека оваа година не се финансира проектот „Се запознаваме со нашето потекло“ од страна на МНР РМ, поради намалувањето на нивните средства. Се дискутираше и за неколку теми под точката развој. Петровска информираше дека МПЦО „Св. Злата Мегленска“ на 1 јуни се исели од просториите на Заедницата. Митревски рече дека Заедницата и МКД „Македонија“ добија благодарница од „Европскиот покрет“ од Сплит за придонес во меѓународната соработка и европската интеграција на цивилното друштво.

На крајот, Митревски на членовите на УО им подели слики со Грбот на РМ, по една за сите друштва и Заедницата, како подарок од најстариот весник во РМ, „Нова Македонија“.

Е. П.

Дијаспората - чувар на македонскиот идентитет

На третата годишна конференција на иселеничките организации што се одржа во Скопје имаше претставници на 140 македонски асоцијации од четири континенти

На 18 јули годинава започна конгресот со акредитација на пријавените учесници од македонската дијаспора. Во 11,30 ч. иселениците ги поздравиле премиерот Никола Груевски со пратениците од дијаспората. На присутните им се обрати и Министерот за надворешни работи Никола Попоски, а исто така и домаќинот, директорот на Агенцијата за иселеништво на РМ, Васил Наумов.

Премиерот Груевски изрази голема почит кон дијаспората што настојува да го зачува својот идентитет, култура, обичаите, јазикот и воопшто семакедонското.

Во својот говор премиерот истакна дека се ангажирани три пратеници од дијаспората во Парламентот и еден претставник во Владата.

„Ваквите собири да ги потврдиме со нашиот јазик, идентитет и врските на дијаспората со својата татковина“.

Од пофалби, до критики

За збор се јавија и пратениците од дијаспората. Сето тоа што го слушнаваме од претставниците на Парламентот и Владата беше убаво, но со голем интерес се очекуваше излагањето од самите делегати, зошто тие најверодостојно ги изнесуваат пофалбите, но и негативните критики.

Прв зборувааше претставникот од Хрватска Ангел Митревски, член на Советот за национални малцинства при Владата на РХ и потпретседател на Заедницата на Македонците во РХ. Тој ги претстави и делегатите од Хрватска со нивните функции што ги извршуваат во РХ: Томе

Претставници на Заедницата на Македонците од Хрватска

Апостолоски, Мирјана Мајиќ, Благој Штерјов и Деспина Белчовска Велинска како прва наставничка по македонски јазик во РХ.

Митревски во својот говор најмногу внимание посвети на изучувањето на македонскиот јазик таму каде што има македонски друштва, односно таму каде има поголем број на Македонци. Покрај пофалбите Митревски го искритикува нефинансирањето на Летниот камп за македонски јазик на Шолта од страна на македонското министерство, бидејќи во овој проект учество требаа да земат и деца Македончиња од други држави на Балканот, Србија, Црна Гора, Бугарија, Албанија, Босна и Херцеговина. Тој додаде дека оценката што ја добиваат учениците кои во Хрватска го изучуваат македонскиот јазик на крајот од годината им се пишува во свидетелствата, но спомна и дека децата Македонци во Хрватска немаат адекватни учебници, и дека нивните наставници не ги финансира РМ. По излагањето на делегатите од другите држави се дозна дека на некои од нив Македонија им праќа наставници и истите ги финансира.

Радио емисии на македонски јазик

Во излагањето за гласачкото право на дијаспората и за промена на биометриските исправи се јавија Мирјана Мајиќ и Благој Штерјов. Ке нагласам дека од шесте теми што беа обработени на конгресот дознавме многу. Меѓу другото се расправаше и за електронските медиуми, каде што Ангел Митревски изнесе дека во Сплит има емисија на радио за Македонците која се емитува веќе четири години, додека во Задар таква емисија има од минатата година.

Се разговараше и за бизнис можностите, за оние што сакаат да се вратат во Македонија, а свој пример дадоа и неколку повратници.

Вториот ден беше организирана и посета на „Музејот на македонската борба за државност и самостојност“ каде е претставена целата историја на Македонија и македонскиот народ.

Целиот конгрес може да се оцени како многу добар, најмногу поради тоа што ги слушнавме искуствата на претставници од 140 македонски асоцијации, од четири континента.

Мирјана Мајиќ

Богданчо Паратиков на настапот на КУД „Илинден“ во Сплит

Македонски полицајци на Јадранскиот брег

За првпат ова лето во Сплитско-далматинската жупанија патролираа по двајца македонски полицајци. Тие покрај туристичките места на брегот ги посетуваа и островите. Богданчо Паратиков и Златко Радески од СВР Струмица во август беа ангажирани во Хрватска

Годинава на Јадранскиот брег и македонски полицајци се грижеа за јавниот ред и мир на туристите. Тие заедно со хрватските колеги, но и другите странски полицајци од земји чии туристи ги има во најголем број на туристичките дестинации во Хрватска, беа ангажирани за да им се најдат на посетителите, првенствено олеснувајќи им ја комуникацијата со хрватската полиција доколку за тоа се појави потреба.

За првпат ова лето во Сплитско-далматинската жупанија патролираа по двајца македонски полицајци. Тие покрај туристичките места на брегот ги посетуваа и островите. Богданчо Паратиков и Златко Радески од СВР Струмица во август беа ангажирани во Хрватска. Пред

нив во претходната смена во јули имаше двајца нивни колеги од Македонија. Велат, нема многу македонски туристи, но ги има насекаде по Јадран и по островите. Досега не се случил некој посериозен инцидент, со исклучок на еден македонски државјанин кој бил приведен и му е одреден едномесечен притвор во истражен затвор во Загреб.

„Случајот има пошироки димензии и сè уште не е затворен. Кај приведениот се најдени поголема количина на помошни алатки и скенери за извлекување на пари од банкомати“, нè информира Паратиков.

Македонските полицајци работат во една смена, но 24 часа им се достапни на хрватските колеги, во случај на потреба веднаш да ги повикаат. На

2 август, на сплитската рива тие го обезбедуваа настапот на КУД „Илинден“ од Демир Хисар кои настапија пред хрватската публика по повод одбележувањето на значајниот датум од македонската историја – Илинден. Исто така, полициските работници од Македонија присуствуваа и на манифестацијата „Сињска алка“, каде меѓу бројните гости се најдоа и хрватскиот премиер Зоран Милановиќ и министерот за внатрешни работи на РХ, Котромановиќ.

Странските полицајци во Хрватска се присутни во летниот период, а како резултат на договор меѓу македонското и хрватското Министерство за внатрешни работи, македонските полицајци беа застапени од оваа година.

Милена Георгиевска

Министер за надворешни работи на РМ, Никола Попоски

Не можеме да го смениме минатото, но можеме да влијаеме врз иднината

Република Македонија искрено посакува од другата страна на границата да најде на партнер кој е сериозно посветен на конечно затворање на едно прашање, кое веќе две децении ги оптоварува не само нашите билатерални односи, туку и ги попречува нашите аспирации за членство во НАТО и ЕУ

Очекувате ли со постабилна Грција да се отвори и можноста за посериозно решавање на проблемот што го имаме околу името со нашиот јужен сосед, особено што при Вашата последна посета во јуни, во Загреб на средбата со дијаспората рековте дека тоа прашање на Грците моментно не им е во фокусот на вниманието?

Република Македонија искрено посакува од другата страна на границата да најде на партнер кој е сериозно посветен на конечно затворање на едно прашање, кое веќе две децении ги оптоварува не само нашите билатерални односи, туку и ги попречува нашите аспирации за членство во меѓународни организации, како што е Северноатланската Алијанса и Европската Унија.

Од тие причини, новата грчка Влада, и покрај многу бројните домашни

предизвици поврзани со должничката криза, очекуваме да има исклучително посветен однос кон ова прашање, за да можеме да ги оствариме заедничките цели – безбедност, стабилност и развој на регионот. Крајно време е заеднички да го надминеме минатото кое е обременето со недоразбирања, блокади и поделби, со стереотипи на победници и поразени. Нашата заедничка иднина е Европската Унија и очекуваме конкретни чекори од Република Грција за надминување на отвореното прашање, во духот на добрососедство и почитување на европските вредности и стандарди.

Неодамна истакнавте дека Македонија е можност, а не закана за Грците. Дека македонската страна е отворена за дијалог, но и дека трговските односи, како и односите меѓу грчкиот и македонскиот народ се добри. Гледате ли во овој контекст придвижување на работите на подобро?

Во еден подолг временски период Грција константно градеше имиџ и стратегија на оправданост за блокирање на својот сосед во процесот на интеграциите во меѓународните организации истовремено во очите на сопствената јавност создаваше една погрешна перцепција за Република Македонија, како територијална закана и опасност. Иако сите тие позиции се апсурдни и крајно нелогични, би сакал да потсетам дека Република

Македонија на експлицитен начин изјави и досега покажа дека нема претензии кон ниту еден од соседите. Дополнително, во овие години, ги прифативме и почитувавме нашите обврски и покажавме широко ниво на флексибилност. Направивме отстапки како што се промената на Уставот и знамето. Од друга страна, Грција прифати една единствена обврска: да не ја попречува нашата интеграција во меѓународни организации. И за жал, истата не ја почитува.

Би сакал оваа слика, овој имиџ да не постоеше, но за жал не можеме да го смениме минатото. Но, можеме да влијаеме врз иднината преку иницијативи и добра волја за соработка. И токму заради тоа, РМ неодамна ги реafirмира иницијативите за продлабочување на соработка. Ги повика грчките политичари на отворен и пријателски дијалог, на градење мостови и комуникација – нешто што секојдневно како пример ни го даваат граѓаните и компаниите од двете земји кои наоѓаат свои патишта и канали за соработка во бизнисот, образованието и туризмот.

Хрватска поддршка

Република Хрватска е потврден и докажан поддржувач на РМ на нејзиниот пат кон евроинтеграциите. Тоа го потврди хрватската Влада, но и претседателот Иво Јосиповиќ со пораките упатени на Самитот на НАТО во Чикаго.

Убеден сум дека РМ ќе ја има хрватската поддршка и по влегувањето на Хрватска во ЕУ. Се надевам дека со членството

на Хрватска во ЕУ, РМ ќе добие пријател кој активно ќе се залага решавањето на билатералните прашања да бидат надвор од Унијата и ќе се залага за почитување на меѓународното право. Ја поздравувам и подготвеноста на Министерството за надворешни и европски работи на РХ да ни пружи помош во евроинтергративните процеси, преку пренесување на своето искуство, особено со обука на нашите преговарачки тимови. Во однос на поддршката за нашиот влез во НАТО, се надевам ќе продолжи со иста динамика како и за време на последниот НАТО Самит во Чикаго, искажана од претседателот Иво Јосиповиќ, како и од министерката за надворешни и европски работи на Република Хрватска Весна Пусиќ. Поддршката од Република Хрватска е исклучително важна, бидејќи е земја која е дел од регионот, земја-членка на НАТО, а следната година ќе стане земја-членка на ЕУ. Оттаму и пораките и артикулираната поддршка која доаѓа од Хрватска го помага процесот на интегрирање на регионот во ЕУ и НАТО.

Меѓународниот суд во Хаг пресуди во корист на РМ. Има ли некакви практични резултати од таа одлука?

Реално, ефектите на пресудата на Меѓународниот суд на правдата од 5 декември 2011 година со која РМ го доби спорот што го поведе за кршење на член 11 став 1 од Времената Спогодба усвоена во 1995 година, се големи, иако за сега можеби не толку видливи. Компаративно гледано, пресудите на Меѓународниот суд на правда, во најголемиот број случаи, порано или подоцна се почитуваат од страните на кои се однесуваат. РМ и Грција со Времената Спогодба од 1995 година ја прифатиле надлежноста на највисокиот заштитник на меѓународната правда, еден од главните органи на ООН да одлучи во случај на спор околу примената на Времената Спо-

Зацврстување на мостот помеѓу Македонија и македонската дијаспора

Македонската дијаспора во Хрватска очекува преку Министерството за надворешни работи и конкретна поддршка. Колкави се реалните можности матичната земја да ги поддржи во реализација на одредени проекти што се однесуваат на заштита на идентитетот, јазикот и културата?

РМ и РХ се меѓу ретките држави на Балканот кои имаат потпишано Спогодба за меѓусебна заштита на правата на нивните национални малцинства во двете држави. Спогодбата за заштита на правата на македонското малцинство во РХ и на хрватското малцинство во РМ, којашто предвидува највисок степен на правна заштита како и зачувување и развој на националните идентитети на националните малцинства кои живеат во РМ и во РХ ги обврзува двете држави да им го гарантираат и осигурат правото на изразување,

зачувување и развивање на нивниот национален, културен, јазичен и верски идентитет. МНР на РМ преку своите организациони единици редовно комуницира со Македонците кои живеат во Хрватска, а преку својата грант програма за доделување на финансиска помош на Македонци, припадници на македонската дијаспора ја изразува својата сериозна намера за зголемување на поддршката и зацврстување на мостот помеѓу Македонија и македонската дијаспора. РМ и МНР во континуитет се посветени во поттикнувањето и унапредување на врските со македонската заедница во Хрватска. Уште повеќе, можностите за проектна поддршка на организациите на македонската дијаспора во Хрватска, а воедно и во сите останати земји, се реални и од година во година се зголемуваат, и квалитативно и квантитативно.

Од средбата на министерот Попоски со претставници на Заедницата на Македонците во Загреб

годба. Единственото прашање кое е исклучено од неговата јурисдикција е донесување одлука околу разликата за името. Судот практично едногласно пресуди во полза на РМ, а на Грција и наметна своето идно поведење да го усогласи со Пресудата. Бидејќи Меѓународниот суд на правдата, во Пресудата

го заложил и својот авторитет, истата не може да се игнорира ниту од страна на меѓународната заедница, бидејќи токму таа го создаде Судот. Оттаму очекуваме значајни позитивни поместувања во тој правец од другата страна во спорот.

Милена Георгиевска

„Антица“ на „Еуроказ“ во Загреб

Во рамките на 26. Меѓународен фестивал за модерен театар „Еуроказ“ во Загреб, на 1 и 2 јули 2012 година ансамблот на прилепскиот театар „Војдан Чернодрински“ во драмскиот театар „Гавела“ гостуваше со претставата „Антица“, по текст на Ристо Крле, музика на Марјан Нечак, кореографија на Кире Миладиноски, а во режија на Бранко Брезовец.

Фестивалот „Еуроказ“ се организира од 1987 година, а годинава е посветен на музичкиот театар, каква што е и претставата „Антица“. Загрепската публика во преполната сала имаше прилика да погледне мошне импресивно дело во изведба на младата прилепска актерска екипа, но и да учествува во движечкиот театарски перформанс со седењето на додат-

ните столчиња што беа поставени меѓу редовите. Самата претстава беше исполнета со многу специфични светлосни, звучни и движечки сценски ефекти, додека актерите ја претставуваа судбината на младата девојка Антица (Викторија Степановска), која е растргната помеѓу традиционалните и модерни доживувања на разни емотивни, политички и општествени интереси, но која на крајот успева да го реши својот конфликт и да се избори за праведноста. Всушност, „Антица“ е приказна за љубовта помеѓу момче и девојка, која во себе крие слика за мултикултурноста на Македонија. Така, Антица ја претставува Македонија, која нејзините народи (Македонци, Албанци, Турци) ја спасуваат од канците на старото и назадното,

било да е тоа барокот, класиката или антиката.

Претставата одлично помина кај публиката која долго аплаудираше по изведбата. Тие беа воодушевени од енергичната музичка драма, фантастичниот концепт на претставата и креативноста на актерите. Со „Антица“ воедно беше и затворен „Еуроказ“, а по повод претставата беше одржана и трибина „Урбана пластика и политика на форсирани корени“, на која се говореше за проектите во македонската урбана средина како материјална компензација на малите народи во глобалниот виор, на која учествуваа Златан Крајина, Златко Узелац, Вјеран Павлаковиќ и Сузана Милевска, теоретичар и историчар на уметноста.

Е. П.

Учиме македонски јазик на Шолта

Ученици од цела Хрватска имаа можност да се запознаат со кирилското писмо, со македонската граматика, историја, географија, музика...

На 29 јули на пладне повеќе од педесетина ученици подготвени да ги изучуваат македонскиот јазик, историјата и географијата, со куферите в рака се качија на бродот за Шолта. Весели и препуштени на новите доживувања меѓусебно се запознаваа, а оние кои од минатите години веќе биле во Летниот камп во Рогач, прераскажуваа за нивните минати искуства и веќе паднаа првите комбинации за сместување по собите, кој со кого ќе биде. Секој нивен чекор на бродот, но и потоа, беше следен од будните очи на водителите и наставниците.

Секој натамошен ден беше исполнет со часови по македонски јазик, со многу рекреација и со забава. Целодневните активности во кампот го чинат атрактивен престојот на децата во кампот и затоа тие се пријавуваат за доаѓање со голем интерес.

- Наставата е прилагодена за учење во природа. Оваа година имавме ученици од различна возраст, од оние најмалите кои завршиле прво одделение, до 15-годишни ученици. Некои од нив првпат се сретнаа со кирилското писмо, додека другите, посетуваат училишта на македонски јазик во хрватските градови каде што се реализира настава по моделот Ц, како што се Заг-

реб, Сплит, Пула, Риека, Осиек и Вуковар, па дојдоа со одлични знаења, вели една од наставниците.

Учениците секојдневно имаа и работилници на кои изработуваа сувенири со македонски мотиви.

- Оваа година, за жал, изостана проектот „Се запознаваме со нашето потекло“ наменет за децата од опкружувањето на РМ. Така, ученици од Србија, Албанија, БиХ и Бугарија, а кои беа застапени минатите години, не дојдоа поради отсуство на финансиска поддршка од Македонската влада за реализација на проектот. Помош во финансирањето на Летното училиште на македонски јазик на Шолта годинава имавме само од Хрватската влада, ни изјави Ангел Митревски, член на Владиноот совет за национални малцинства на РХ и пот-

Наставниците и водителите на групите

претседател на Заедницата на Македонците во РХ.

И, по поминати осум дена во „Еуро клуб“ на Рогач, ете нè повторно назад, на бродот за Сплит. Овој пат збогатени со нови искуства, со нови знаења, со нови пријателства. И со нова диплома од Летното училиште на македонски јазик.

Милена Георгиевска

Македонски фолклор

Изведба на изворни македонски песни и ора

За време на Летното училиште на Шолта, една вечер во кампот затропа тапан, се слушнаа звуците на хармоника кои интерпретираа македонска песна. Се разви оро македонско, се запеа песна која побуди многу емоции. На гости дојдоа фолклорната група „Македонија“ од истоименото Македонско културно друштво од Сплит и оркестарот „Македо“.

Понудија богатство на носии, изворни македонски песни и ора, а нивната програма побуди интерес кај присутните во целиот камп каде што престојуваша ученици, но и возрасни лица од неколку странски земји, бидејќи „Еуро клуб“ е интернационален камп. На тој начин присутните се запознаа со дел од македонската традиција.

Вистинско изненадување беше изведбата на „Македонско девојче“ од четвртоодделенката Божена Башиќ, која го посетува училиштето на македонски јазик во „Скалице“ во Сплит. Таа беше испратена со силни овации, како што беа испратени и гостите од МКД „Македонија“ од Сплит.

Денови на македонската култура во Истра

Од средбата со претставниците на Бања Лука

Заедницата на Македонците во РХ во организација на МКД „Св. Кирил и Методиј“ од Пула, а под покровителство на Советот за национални малцинства при Владата на РХ, оваа година ги одржа „Деновите на македонската култура во Истра“ во текот на јуни, јули и август, претставени во четири дела.

Првиот дел е одржан на 9 јуни 2012 г. во просториите на Друштвото, во присуство на осумдесеттина членови, домаќини и гости. Една година по потпишувањето на Протоколот за соработка на националните малцинства и културните друштва на градовите Пула и Бања Лука од Р. Српска, во Пула дојдоа дваесетина претставници на националните малцинства од Бања Лука, Унгарци, Италијанци и Македонци. Со нив допатува и Владимир Ѓукелик, претставник на националните малцинства на Бања Лука.

На културната манифестација ни се придружија и претставници на Одделот за општествени дејности на Град Пула, Винко Кнез и Ерик Лукшиќ, како и уметници-членови на Арт-Студио „Валерија“ од Медулин.

Во пригодната културна програма, настапија и мешовитиот хор и оркестарот на МКД „Св. Кирил и Методиј“ под водство на Бисерка Кухта. Гостите од Бања Лука прикажаа краткотражен филм „Бања Лука – Битола“ од авторот Здравко Круља. Дружењето продолжи со македонски песни и ора и дегустација

на македонски, истарски и унгарски специјалитети.

Концерт во Врсар

Во рамките на повеќето заеднички програми за партнерство, МКД „Св. Кирил и Методиј“ во јули организираше два концерта, и тоа во Врсар и во Умаг. На тој начин беше возвратено гостопримството на домаќините од Виена, Австрија, каде членови на МКД „Св. Кирил и Методиј“ беа гости во декември минатата година кога одржаа заеднички Адвентски концерт.

На концертот во Врсар одржан на 7 јули настапија мешовитиот хор на МКД „Св. Кирил и Методиј“ со поединечни изведби на повеќе македонски рецитации и песни и инструментални дела, пратени од познатите етно музичари, нашите гости од РМ, Илија Косевски на кавал, Ратко Златановски на гајда, Моне Димитровски на тамбура и Тоде Стојанов на тапан. Милена Златеска ја рецитираше својата песна „Огниште“, а Виолета Јуван својата песна „Мајка“, придружени од флејтата

Дружење со гостите од Бања Лука

на Маринела Златеска. Настапија и гостите „Лордфриендс“ музичка група од Виена, Австрија, а посетителите имаа можност да ги проследат настапите и на другите изведувачи.

Концерт во Умаг

Ден подоцна, односно на 8 јули, се одржа концертот во Умаг, каде исто така, настапија мешовитиот хор на МКД „Св. Кирил и Методиј“ со гостите од Македонија, но и гостите од Австрија, а програмата беше збогатена и со рецитал. Домаќини беа КУД „Умаг“ кои се претставија со повеќе изведби на истарски фолклор. Пред почетокот на концертот, во 20 часот, учесниците во програмата во народни носии прошетаа низ улиците на стариот дел на Умаг и со песни и ора ги повикуваа гледачите да се придружат на концертот.

Тодор Брдарски

Македонско културно друштво „Браќа Миладиновци“

Летото е зад нас – есента е пред нас

Во јуни, поточно во саботата на 9 јуни, играорките и играорците на „Танец“ и пејачката група „Вардарки“ ги претставија македонските обичаи, носии и музика на одбележувањето на „13. Денови на општина Антуновац“

Летото е зад нас, есента е пред нас. Тоа значи дека се одморивме, ама не чекаат многу подготовки за Деновите на македонската култура“, велат во МКД „Браќа Миладиновци“ во Осиек.

А каде беа летово? Во јуни, поточно во саботата на 9 јуни, играорките и играорците на „Танец“ и пејачката група „Вардарки“ ги претставија македонските обичаи, носии и музика на одбележувањето на 13. Денови на општина Антуновац. Оваа смотра на фолклор, народни носии и обичаи веќе традиционално ја организира КУД „Класје“ од Антуновац. Истиот

месец, на 22 јуни, во рамките на одбележувањето на Денот на општината Дарда, „Танец“ настапи на 6. Меѓународна фолклорна смотра. На смотрата на колоритот, музиката и ритамот на традициите, настапија уште седум друштва од Хрватска, Србија, Босна и Херцеговина, а нашето друштво ги претстави музиката и носии на Република Македонија.

Во август, претставници на МКД „Браќа Миладиновци“ предводени од претседателот на друштвото Крсте Атанасовски, беа гости на Програмата на сеќавање – средба организирана во спомен на 14 август, денот на

заробените во непријателските логори. Овој настан беше во организација на „Друштвото на логорашите на концентрациските логори“ и хуманитарната непрофитна организација „Ауксилиум“. На оваа средба, претседателот на „Ауксилиум“ Маријан Губина, особено го истакна „придонесот на малцинствата во татковинската војна и изградбата на хрватската држава.“ МКД „Браќа Миладиновци“ е партнер на проектот „Пријатели на малцинствата“ во организација на „Ауксилиум“, Осиек.

Јулијана Тешија

Гледано од страна

Ако некои работи, навистина сакате попрецизно, поточно и подобро да ги согледате, тогаш вистинското решение е работите да се „гледаат од страна“! Всушност, таа позиција ви овозможува понекогаш и порационален пристап на она што го набљудувате. Тоа не значи дека го исклучуваме емотивниот пристап на луѓето, настаните, интересните простори, но треба да се биде свесен дека (пре)силните емоции често го замаглуваат погледот. А замаглените погледи, дури и тогаш кога и тоа не им е намера, најчесто реалноста ја согледуваат на погрешен начин. А ние никако не би сакале македонската реалност да ја видиме на искривен начин. Нема никакво сомнение дека Македонија е чудесна, и во многу детали и неповторлива земја! Но, и овие позитивни атрибуции никако не значат дека оваа земја не е секојдневно оптоварена со сите оние толку познати недоразбирања и проблеми, кои ја следат секоја транзиција и секоја општествено-политичка промена. А промените знаат да

бидат драматични и непредвидливи! И за многу луѓе и неизмерно трагични!

Но, вистинско задоволство е, вашиот амбасадор, од страна, каде оваа привилегирана неутрална позиција не е ослободена од одредени страсти, симпатии и емпатии, да набљудува како овој мирен свет се носи со сите тие проблеми: некои успешно се прилагодуваат, како што, без преголемо мрморење, прифаќаат нови правила на игра, некои, пак, се препуштаат на ослободувачки носталгични чувства и ламентирање за тоа како не толку одамна било (многу) подобро...

И без оглед на овие различни одговори на новонастанатите предизвици животот во Македонија во секој случај „тече понатаму“, во кој подеднаква мерка се присутни и политиката, и културата, и економијата, и спортот, и забавата, и туризмот ...

Како работите стојат, во овој миг, за среќа, во прв план е скорешниот натпревар помеѓу Македонија и Хрватска, во средината на октомври во Скопје. И

оваа најважна, споредна работа на светот, повторно ќе не зближи, без разлика на тоа кој по натпреварот ќе се радува, а кој ќе тагува. Битно е да постои згодна, необврзувачка тема на која речиси сите ќе можат да реферираат, а која им помага, пред сè, одредени непријатни работи да се потиснат и надвладаат со наједноставна приказна, која на крајот не произведува никаков лош впечаток. Конечно, станува збор, за приказна во која и вашиот амбасадор може да се вклучи, а не мора премногу да внимава на строгите дипломатски норми.

И, секако, само да победат...

Проф. д-р Златко Крамариќ,
амбасадор на
Република Хрватска во
Република Македонија

Далеку, а блиску

Министерството за надворешни работи на РМ во координација со другите државни институции го спроведува проектот „Далеку, а блиску“. Истиот предвидува унапредување на наставата по македонски јазик за припадниците на македонските малцинства во соседните земји и на македонските заедници во дијаспората и дополнително иницирање на нови појавни форми за изучување на македонскиот јазик, согласно потребите на целната група и применување на методите од информатичката технологија за изучување на јазикот преку т.н. e-learning софтвер.

Во рамките на проектот е предвидено одржување на „Ле-

тен камп“ за деца припадници на македонските национални малцинства во соседните земји на Република Македонија и истиот во иднина би прераснал во камп за деца припадници на македонските заедници од целиот свет. Летниот камп оваа година се одржа во Охрид од 12 до 19 август, а интенцијата е секоја година истиот да се одржува во Република Македонија, како матична земја на сите иселеници и на сите Македонци во дијаспората. Фокусот на Летниот камп е одржување на настава по македонски јазик, култура и историја, посета на значајни историски места во Република Македонија, како и создавање на трајни врски помеѓу младите деца – припадни-

ци на македонските малцинства во соседните земји и македонските заедници во дијаспората и нивните врски во Република Македонија.

Дополнително, МНР на РМ во соработка со здруженијата и невладините организации на македонските заедници одржува курсеви по македонски јазик во соседните земји, а истовремено го спроведува и проектот „Учи македонски online“. Во иднина, сите оние деца кои го изучуваат македонскиот јазик преку разните модалитети кои ги нуди Министерството за надворешни работи, а кои покажале најдобар успех при неговото изучување, ќе бидат учесници на Летниот камп во рамките на проектот „Далеку, а блиску“.

Проект на МНР на РМ

Летна школа по македонски јазик Охрид, 2012

И годинава во Охрид се одржа Летната школа по македонски јазик за децата од дијаспората во организација на Агенцијата за иселеништво на РМ, а во организацискиот и финансискиот дел се вклучи и Советот за македонското национално малцинство на Град Загреб, па на Школата учествуваа и учениците кои ја посетуваат наставата по македонски јазик во Загреб и Вуковар, како и двајца ученици од Калиновац.

Водителки бевме Жељка Цветковски, Лилјана Грујоска и Јас, Тинка Б. Крстева. Патот беше долг, ама свежото овошје и погледот на Охридското езеро ни ја вратија силата. Бевме сместени во Конгресниот центар во Охрид и уживавме во вкусната храна, каква што само во Македонија може да се приготви.

Часовите по македонски јазик се одвиваа претпладне и попладне, а освен учениците од Хрватска, наставата ја следеа и ученици од Велика Британија, Канада, Германија, Франција. Учениците научија многу нови нешта, секој од нив доби и учебник по македонски јазик. Часовите изобилуваа и со содржини од македонската историја и култура.

Корисното се спои со убавото. Учениците не го учеа македонскиот јазик само на час, туку секаде околу себе. И кога го „проучуваа“ менито во ресторанот, и кога купуваа сок во продавница, и на плажа. Речиси секоја вечер одевме на прошетка низ Охрид, ризницата на македонското културно наследство, па освен прошетките во град на сладолед, имавме и разгледување на културните знаменитости на градот. Ја посетивме Самоиловата тврдина, па

Од посетата на Плаошник

Климент и Пантелејмон“. Во манастирот околу црквата во времето на Св. Климент се наоѓала Охридската книжевна школа, која имала ранг на универзитет. Нашата посета беше на празникот Св. Петка и не видовме само убава црква, туку ја доживевме духовната атмосфера на местото преку играта на светлото и сенката, трепетот на запалените свеќи, црковното пеење. За крај се симнавме и го видовме Античкиот театар кој бил изграден околу 200 г. пр.н.е., има одлична акустика и прекрасен поглед на Охридското езеро.

Го посетивме и „Заливот на коските“, реконструкција на праисториската наколна населба и музејот во кој се наоѓаат кера-

„Јазикот ни е завет од дедовците, како тламникот во огништето, чувај го како црквата во окото – без јазик си никој и ништо.“

(В. Подгорец)

Плаошник, каде што се наоѓа црквата „Св.

мички садови, камени артефакти и фрагментирани животински коски. Потоа продолживме кон манастирот „Св. Наум“ основан во 895 година од страна на Св. Наум Чудотворец, соработникот на Св. Климент. Местото е магично! Зеленило насекаде. Го вдишувавме спокојот на езерото, нè разгалуваше клокотот на изворите. На влезот на црквата има мозаик на кој е претставена познатата легенда: Св. Наум ја впрегнал мечката во јаремот затоа што го изела волот. Во црквата се наоѓаат моштите на Св. Наум за кои се смета дека имаат чудотворна моќ, а според легендата, ако се стави увото на гробот на Св. Наум, се слуша биењето на неговото срце.

Една седмица исполнета со многу настани и содржини помина многу бргу. На последниот час, сите ученици добија дипломи. Во Загреб се вративме задоволни и полни со нови впечатоци.

Тинка Б. Крстева

Часовите изобилуваа и со содржини од македонската историја и култура

За многу години ИЛИНДЕН!

И додека знамето високо се виореше, играше и старо и младо, играа срцата на Македонците

Министерството за одбрана на РХ, КУД „Препуштовец“ и Советот на МНМ за Град Загреб.

По интонирањето на хрватската и македонската химна, претседателот на Заедницата Орце Ламбевски со зборовите „За многу години Илинден!“, ги поздрави ценетите гости, Реџеп Салиу, вршител на работите во Амбасадата на РМ во РХ, Жељко Заниновиќ, стручен советник за малцинствата од Поглаварството на Град Загреб, Александар Толнауер, претседател на Советот за националните малцинства при Владата на РХ, Никола Тодорчевски, директор на центарот за безбедносна соработка „РАКВИАК“ и амбасадор од РМ, Томе Апостолоски, претседател на Советот на МНМ за Град Загреб, Жељко Блажиновиќ, претседател на Градската четврт „Севете“, Бранко Соброта, началник на општина Калиновац, Владимир Вугер, директор на ОУ „Вугровец - Кашина“, Јосип Липар, претседател на КУД „Препуштовец“, Иво Кујунџиќ со екипата на „Призма“ од ХТВ што дојдоа да го проследат настанот, сите Македонци и нивните хрватски пријатели, им посака добредојде и добра забава.

Македонско оро на +35 степени

За добрата забава беа задолжени гостите музичари од Македонија, Ратко Златаноски,

Благојчо Станковски, Боце Ѓоргиевски, Санде Николов и Моне Димитров, а заедно со нив свиреше и Сафиудин Алимоски, водител на пејачката група „Моми бисерни“ при МКД „Охридски бисер“ од Загреб. Облечени во македонска народна носија, тие со тапанот, зурлата, кларинетот, гајдата, кавалот, тарабуката, ја презентираа богатата македонска етно култура. И покрај високата температура од +35 степени што на сите им тераше капки пот на очи, предводени од носталгичните звуци на македонските традиционални

порција грав

Како и секоја година, така

инструменти, гостите на вжештениот асфалт развија мераклиско оро и песна македонска. И додека знамето високо се виореше, играше и старо и младо, играа срцата на Македонците.

Изненадување беше и Ромската музичка група „Илми Јашаров“ од Штип. Членовите на групата се семејни потомци на саксофонистите од Македонија Илми Јашаров и Ферус Мустафов, кои се заслужни за воведувањето на саксофонот во народната музика. Тие на големо задоволство на присутните отсвирија неколку македонски народни песни и додатно ги развеселија и онака добро расположените гости.

Во програмата настапија и членовите на МКД „Св. Кирил и Методиј“ од Пула. Маринела Златеска ги најави Нела Чоп, поетеса и секретар на Хрватското друштво на книжевници за Приморско-горанската жупанија, Драго Драгузет, етномузичар кој пишува песни и изработува етно инструменти и поетесата Виолета Марковска Јуван, кои рецитираа свои песни и ја отпеаја песната „Ој, Вардаре“ за што беа наградени со силни аплаузи.

Долг ред за вкусната

и на оваа Илинденска прослава, за ручек традиционално беше подготвен војнички грав со колбаси и сланина. Изгладнети од постојаното играње и пеење, гостите чекајќи направија долг ред за вкусната порција грав, а некои дури се враќаа и по „репете“. Имаше и многумина што за салата со гравот, донесоа и свежи домати, пиперки и сирење, разни пити и колачи за десерт, па така затскриени во ладовина под големите распнати шатери и со студените освежителни пијалаци, задоволно уживаа во заедничкиот ручек.

Низ срдечното дружење, играњето и пеењето, безгрижните разговори и честитки за празникот, во една пријатна и позитивна атмосфера, прославата траеше до доцните вечерни часови. Со благодарност до организаторите и до сите оние што помогнаа на овој или оној начин, и со желба и до година да прославиме исто, за многу години ИЛИНДЕН!

Елизабета Петровска

Роденденски подарок за Илинден

По повод роденденот на претседателот на Советот за националните малцинства при Владата на РХ, Александар Толнаер, кој е на денот на Илинден, 2 август, претседателот Орце Ламбевски му врачи подарок – последната книга од издаваштвото на Заедницата „Сјајот на скршениот кристал“ од Елизабета Петровска, која беше неодамна и наградена за најдобра стихозбирка на македонската дијаспора со „Иселеничка грамота“ од Матицата на иселениците од Македонија.

Воедно, на претседателот на КУД „Препуштовец“, Јосип Липар, Ламбевски му врачи благодарница за помошта во организирањето на прославата, додека пак, на Заедницата од МКД „Св. Кирил и Методиј“ од Пула и беше врачен вреден подарок – песната „Мати“ од Драго Драгузет, напишана на глаголица на парче штавена козја кожа со облик на хрватскиот полуостров Истра.

21 ГОДИНА НЕЗАВИСНОСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Во Загреб одбележан Денот на независноста на Македонија

Денот на независноста на Република Македонија оваа година во Македонската амбасада во Загреб беше достоинствено одбележан на 7 септември со пригодна прослава во организација на Амбасадата на РМ во РХ и со поддршка на Советот на МНМ за Град Загреб, МКД „Охридски бисер“ и Ресторанот „Свежа храна, Јонуз Идризи“. На прославата присуствуваа многубројни гости меѓу кои беа и помошникот на министерката за надворешни работи на РХ од Управата за билатерални работи, Небојша Кохаровиќ, началникот на

Управата за соседни земји и Југоисточна Европа при МНР на РХ, Давор Видиш, директорот за менаџмент при Загрепскиот велесаем, Бојан Марков, претседателот на Заедницата на Македонците во РХ, Орце Ламбевски, претставници на сите македонски културни друштва во Хрватска, на Советите на МНМ, жупаниски и градски претставници на Македонците, како и на останатите македонски асоцијации од Загреб и многу други.

Во своето обраќање, вршителот на работите во Македонската амбасада, Реџеп Салиу, меѓу другото рече: „Денес Република Македонија го одбележува 21. роденден од својата независност од денот кога нашите граѓани јасно ја изразија својата одлука да тргнат по самостоен и независен пат и сите ние се чувствуваме особено горди на тоа. Со достоинственото почитување на вековните традиции на соживот, денес можеме сите заедно да го славиме триумфот на не-

зависна Македонија. Денес сме сите обединети во празнувањето на годишнината од независноста со сите граѓани на Република Македонија, и сите оние кои живеат во други држави низ светот. Гордоста е уште поголема кога Македонија денес може да се вброи во групата на земји кои градат перспективна иднина. Сите сме свесни дека имаме уште долг пат пред нас. Но, сепак да застанеме денес и да си честитаме за сè што досега заедно сме постигнале. За многу години нека ни е Денот на независноста, 8. Септември!“ – со овие зборови тој ги повика гостите на здравица и заедничко дружење.

Е. П.

Во Риека - предавање и културна програма

Денот на независноста на Република Македонија – 8. Септември, свечено беше одбележан во МКД „Илинден“ во Риека. Организатор на прославата беше почесниот конзул проф. д-р Горан Калогјера. Во своето обраќање пред преполната сала тој направи историски и културен преглед на Македонија како дел од големото европско семејство. При тоа, особено ги истакна добрите хрватско-македонски врски кои датираат со епохалното дело на сесловенските просветители, светите браќа Кирил и Методиј, подарувајќи им ја на

словенските народи глаголицата која одбележува најголема традиција токму во Хрватска. Тие односи во 19. век се збогатуваат со дејноста на Константин Миладинов, Андреа и Константин Петкович, Георги Капчев, а во првата половина на 20. век од Самобор зачекорува современата македонска литература со стихозбирката „Бели мугри“ на Кочо Рацин.

Денес градот Риека претставува најголем македонски бастион во светот. Пред присутните со пригодни беседи настапија: Михаило Давчевски, претставник на Македонското национал-

но малцинство за Приморско-горанската жупанија, Здраве Зафиров, претседател на Советот на македонското национално малцинство за Град Риека и Велимир Лозановски, претседател на МКД „Илинден“ од Риека. На свеченоста присуствуваа видни претставници од општествениот живот на Хрватска и на Риека.

Ива Чрњар

21 ГОДИНА НЕЗАВИСНОСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Сплитските Македонци го прославија 8. Септември

„Сплитските Македонци имаат две сакани земји. Едната е земјата на нивното потекло, а другата, во која го живеат својот живот“, истакна претседателот на МКД „Македонија“, Ангел Митревски во својот говор

Македонското национално малцинство во Сплит во преполниот Европски дом го прослави 8. Септември – Денот на независноста на Република Македонија. На одбележувањето на настанот присуствуваа и заменикот жупан на Сплитско-далматинската жупанија, Виско Халадиќ, шефицата на кабинетот на градоначалникот на Град Сплит, Ивана Видјак Бједов, претставници на останатите национални малцинства од Град Сплит, како и многубројни Македонци и Македонки.

Во својот поздравен говор претседателот на МКД „Македонија“, Ангел Митревски, се присети на тешкиот пат кој го помина Република Македонија до своето осамостојување, а исто така ги истакна и пријателските врски помеѓу Р. Македонија и Р. Хрватска. Тој посочи дека „сплитските Македонци имаат две сакани земји. Едната која е земјата на нивното потекло и другата во која го живеат својот живот“. Тој истакна и дека оваа година се навршуваат 20 години од воспоставување на дипломатските врски помеѓу Р. Македонија и Р. Хрватска.

Жупанискиот претставник на македонското национално малцинство на Сплитско-далматинска жупанија, Владимир Апостолски, во својот краток историски преглед на осамостојувањето на Македонија, посебно ја истакна улогата на нејзиниот прв претседател, Киро Глигоров. „Ового-

дишниот јубилеј го посветуваме на претседателот Глигоров, кој со своето дело го задолжи целиот македонски народ. Неговата книга „Македонија е сè што имаме“ за Македонците е втора Библија. Нашиот голем визионер не напушти, но остана неговата, пред сè, самостојна држава Македонија“, рече Апостолски.

Овој голем настан, со својата музичка програма и песна го

збогати примадоната на Македонската опера Дешира Амети Крлиу, која со својот волшебен глас, а со музичка поддршка на својот сопруг, поп пејачот Аријан Крлиу, ги воодушевија присутните гости и домаќини, кои потоа ја продолжија оваа прослава со песни и македонско-далматински специјалитети.

Билјана Митревски

Дешира Амети Крлиу, со својот волшебен глас, а со музичка поддршка на својот сопруг, поп пејачот Аријан Крлиу, ги воодушевија присутните

21 ГОДИНА НЕЗАВИСНОСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Познати арии и поп песни во Шибеник

Примадоната на Македонската опера Дешира Амети и поп пејачот Ариан Крлиу приредија свечен концерт пред бројната хрватска публика, но и туристите за 8. Септември

Дешира Амети пленеше со својот прекрасен глас

Македонските уметници (во средината) со гости од Италија

Дека идејата за Денот на државноста на Република Македонија со солистички концерт на примадоната на Македонската опера и балет Дешира Амети и поппејачот од Македонија Ариан Крлиу, да го одбележат настанот, се покажа како вистински погодок, потврди и хрватскиот претседател Иво Јосиповиќ, кој честитајќи го празникот, посочи дека ова е вистински достоин начин и извонредна можност за продлабочување на културните и уметнички врски и соработка помеѓу Хрватска и Македонија. Свечен тон на настанот дадоа изведбите на познатите арии интерпретирани со прекрасниот сопран на гостинката од Скопје, во придружба на хрватската пијанистка Гордана Павиќ, кои публиката ги прими со воодушевување, а посебно одбраната програма за настап на отворено пред градското Собрание и катедралата Св. Јаков го намет-

на амбинетот каде се испреплетува сегашноста и минатото.

Вистински шоу настап имаше поп пејачот Ариан Крлиу, кој својата музичка кариера ја изгради во Америка со групата „Фанки фемели“ од Њујорк. Тој направи музичка прошетка по светот, па така, интерпретираше македонски, хрватски, англиски, турски, грчки, руски песни, кои беа топло поздравени од бројните туристи. Меѓу високите личности на концертот и претставници на градската управа, беше и познатата светска сопранистка Инва Мула, примадона на париската опера, која покажа голем интерес за изведбите на македонските уметници.

Настапот на Амети и Крлиу беше во рамките на Меѓународниот саем во средновековен Шибеник.

–Воодушевени сме од целата атмосфера што се создаде преку престижната саемска

манифестација која ја оживува историјата во средновековен Шибеник. Мислам дека достоинство ја претставивме Македонија токму на Денот на државноста. Почувствував дека публиката во Шибеник сака ваков вид музика и ја цени уметноста. И историјата на градот, особено локацијата на концертот покрај светски познатата Шибенска катедрала понуди прекрасно доживување на нашата презентација, ни изјави по концертот Дешира Амети.

За 8. Септември стасаа честитки од македонската амбасада во Загреб, а поздрави упати и хрватскиот амбасадор во Скопје, Златко Крамариќ. Настапите на македонските уметници Амети и Крлиу во Хрватска по повод македонскиот роден ден се одржаа под медиумско покровителство на „Нова Македонија“.

Милена Георгиевска

Многу години на нашата Македонија

Во септември во Осиек, беше одбележан Денот на независноста на Република Македонија. Саботата – 8. Септември – во 19 часот, во просториите на Друштвото исполнети со членови и гости од словенечкото, еврејското и српското национално малцинство, се случи прекрасно дружење со песна за „многу години на нашата Македонија“.

По интонирањето на химните на двете татковини, Крсте Атанасовски, претседателот на МКД „Браќа Миладиновци“ ја истакна својата радост за заедништвото кое продолжува и се огледува и во прославувањето на овој ден, а претставниците на македонското национално малцинство за град Осиек и Осиечко-барањската жупанија, Леа

Странски и Благоја Јовановски, пак ја нагласија својата радост што можат да придонесат во интензивирањето на соработката на двете татковини. Програмата продолжи со настапот на „Вардарки“ со диригентот Слободан Цветичанин, во пијано придружба на Јагода Цветичанин, а заврши со заедничко пеење и дружење на членовите и гостите во просториите на друштвото.

J.T.

Сонцето потопло грее во Македонија

**ГОРГИ
ТОДОРОВСКИ**

Дедо му бил на печалба во Америка 32 години, а татко му во Австралија. И Ѓорѓи ја следи оваа печалбарска традиција да живее далеку од родната гротка

Еден од поактивните членови на Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб е Македонецот Ѓорѓи Тодоровски. Неговиот животен пат започнува во 1954 година во малото живописно село Барешани, сместено во подножјето на планината Баба, на работ од житницата Пелагонија и на седмиот километар јужно од градот Битола. Тој потекнува од семејство што се бавело со земјоделство, но и биле печалбари, како и многу други од тој крај. Дедо му бил на печалба во Америка 32 години, а татко му во Австралија.

И Ѓорѓи ја следи оваа печалбарска традиција да живее далеку од родната гротка. По завршеното основно училиште, тој на 15-годишна возраст заминува во Загреб каде продолжува да се школува. Завршува средно Техничко воено училиште и се запишува на студии на Техничката војна академија во Загреб. По дипломирањето, до 1986 година работи во неколку единици на ЈНА во гарнизони во БиХ. Се враќа во Загреб каде во 1988 магистрира редовни постдипломски студии во Центарот на воено-техничкото училиште и се вработува како наставник, а подоцна и предавач на загреп-

ското Високо воено-техничко училиште.

За време на татковинската војна во Хрватска, Ѓорѓи работи во Министерството за одбрана како државен службеник. Во 1996 година го примаат во војна служба со чинот мајор на ХВ каде врши неколку должности, меѓу кои и предава како наставник на Катедрата за вооружување при ХВУ „Петар Зрински“ во Загреб. Од почетокот на 2011 година е во пензија со чинот полковник.

За време на академскиот живот, Ѓорѓи се запознава со убавата даруварчанка Весна, и тие се венчаат пет дена пред промоцијата на завршетокот на Академијата. Нивното семејство го збогатуваат синот Димче и ќерката Виолета, која им подари две прекрасни внуциња, Ноа и Наоми.

Татко му Спасе, за жал, почина во 2010 година, а мајка му Цвета живее со неговиот помлад брат Борис и неговото семејство во родното село Барешани, па тоа на Ѓорѓи и неговата постара сестра Љубица, која со семејството живее во Нови Сад, им е доволна причина секоја прилика да ја користат за да ги посетат, заедно со останатите многубројни роднини кои се

печалбарски „расфрлани“ по светот.

Сега како пензионер, Ѓорѓи своето слободно време најчесто го користи за пишување стручна литература, забавување со саканите внуциња и дружење со Македонците во Загреб. „Сонцето потопло грее во Македонија, тревата е позелена, а воздухот едноставно го милува срцето таму“, вели тој, искажувајќи ја својата голема носталгија кон родината. Неисполнета животна желба и сон му е да се бави со сликање. Можеби сега, кога животот станува посмирен, секогаш ведриот и оптимистичен Ѓорѓи ќе успее да си ја исполни оваа желба и ќе ги ослика носталгичните убавини оставајќи свој печат на роднокрајските спомени.

Е. Петровска

Тавче гравче за „Ола, ла 366 вечера“

Членовите на МКД „Македонија“ од Сплит Денот на независноста на Р. Македонија одлучија да го прослават и со една хуманитарна акција, во текот на која вредните членки и членови на Друштвото подготвија неколку македонски специјалитети за 30-тина луѓе од Домот за бездомници од Сплит

Фросина Мавсар, Јорго Кремиќ и Љубинка Тасиќ Македонска трпеза за бездомници од Сплит

Корисниците на Домот за бездомници на Сплитската Злодринска пољана на 8. Септември – Денот на независноста на Република Македонија, уживаа во уште една убава и вкусна вечера во состав на акцијата која за нив ја организираше сплитското здружение „Мост“, насловена како „Ола, ла 366 вечера“.

Членовите на МКД „Македонија“ од Сплит, Денот на независноста на Р. Македонија одлучија да го прослават со една хуманитарна акција во текот на која вредните членки и членови на Друштвото подготвија неколку македонски специјалитети за 30-тина луѓе од овој Дом за бездомници.

„За оваа акција се пријавивме уште во јануари, веднаш по јавниот повик на организаторите. Интересот беше толку голем што првиот слободен термин ни беше во октомври, меѓутоа со разбирање и договор со организаторите успеавме во нашата желба да ни овозможат да им подариме на тие луѓе топол оброк на наш начин токму на 8. Септември, Денот на независноста на Р. Македонија“ – ни појасни организаторот Ангел Митревски, претседател на МКД „Македонија“.

На трpezата се најде традиционалното тавче гравче во земјени садови, кофтиња, пиперки полнети со сирење, печени пиперки, толчени пиперки

и домати, а за крај се разбира и колачи. Сепак, најубаво од сè беше можноста да се видат радосните лица на скоро забораените луѓе кога сите овие специјалитети стигнаа на нивната маса.

Посебно задоволни и на овој симболичен начин се чувствуваа наградени членовите на МКД „Македонија“ кои се потрудија сето ова да стигне топло на нивната трпеза, а тоа се: Фросина Мавсар, Љубинка Тасиќ, Билјана Митревски и Блашка Масачеси под будното око на главниот набљудувач Јорго Кремиќ.

Билјана Митревски

Монографија за Ганчо Хаџи Панзов

Монографското дело „Враќање нема“ од Васил Тоциновски,

авоизданиена „Современост“, е посветено на животот и делото на знаменитиот револуционер и поет Ганчо Хаџи Панзов (1910, Велес). И оваа нова книга го потврдува авторот како вреден истражувач на малку познати или непознати страници од историјата на македонската книжевност. Во пет поглавја хронолошки се проследуваат револуционерната акција, како и новинарските и поетските резултати на овој горд и непокорен Македонец. Уште во родниот град борбата за национални и социјални права и слободи на својот народ и на својата татковина го одредуваат како истакнат борец. Бил исклучен од Велешката гимназија, а образованието го продолжил во Скопје. Властите и полицијата го следеле секој негов чекор. Немало услови да живее и да дејствува во земјата, па во 1924 година по неколку неуспешни обиди, успеал да емигрира во Франција. Во второто поглавје Тоциновски ги следи дванаесетте години минати во градот на светлината и на убавината Париз. И тука Хаџи Панзов е омилен другар, истакнат револуционер интернационалист и одговорен за балканската емиграција. Набројуваме дел од неговите пријатели и соработници, меѓу кои биле Ромен Ролан, Роже Мартен ди Гар, Андре Малро, Анри Барбис, Илја Еренбург, Милан Богдановиќ. Меѓу нив бил и Димитар Влахов кој го земал за соработник во

Балканска федерација и во Македонско дело.

Во одбрана на човековите права

Меѓу првите доброволци во 1936 година, се нашол во редовите на Шпанската граѓанска војна каде што наскоро трагично и го загубил животот. Некрологот со негова фотографија бил отпечатен на повеќе јазици и во илјадници примероци е растуран ширум светот како светол пример во одбрана на човековите права и слободи. Во посебни поглавја се обработува неговото за жал, малку сочувано поетско творештво, како и делата на бројни домашни и странски автори кои Хаџи Панзов го имале како книжевен лик. Книжевната наука посебно високо ја вреднува неговата поема *Ќе се вратам*, која досега има повеќе изданија. Книгата авто-

рот ја создавал во долг временски период, како што е одбележано од 1984, Скопје, до 2012 година, Риека. Тоа се години на архивски истражувања во земјата и во странство, од кои посебно треба да се истакне епистоларијата, посебно онаа од Шпанија. Со неа се следат многу настани и периоди со кои точно се одредуваат животните и творечките врвици на досега најчесто премолчуваниот, а како поет негиран автор.

Достоен Македонец

Монографскиот труд „Враќање нема“ од неуморниот истражувач Васил Тоциновски приопштува уште еден автор во традицијата и континуитетот на македонската книжевност. Со аргументите трпеливо собирани со децении покажува еден човек – идеалист, даровит и бестрашен новинар, поет со модерен творечки сензибилитет кој трајно се меморирал во нашето македонско опстојување. Ганчо Хаџи Панзов во секој миг го покажувал и го потврдувал достоинството што е Македонец, кој не се борел само за слободата на својот македонски народ, туку во таа борба мораат да се извојуваат слободата и иднината на човештвото. Напишана со убав јазик и стил, со облагородените документи и историски податоци, со поетските повторувања преземени од поемата *„Ќе се вратам“*, создадено е дело кое со внимание се чита и се препрочитува како македонска ука и поука.

Ива Чрњар

**Анета Божинова,
прва жена магистер на
скулптури во Македонија**

Изложбата и ја посветив на мојата мајка која веќе не е со нас. Мислам дека многу ќе беше горда на мене да можеше да ме види на отворањето, бидејќи јас бев пресреќна

Во Задар ја прославив мојата 15. самостојна изложба

На 2 јули годинава имавте самостојна изложба во Задар која ја организираше МКД „Билјана“ За читателите на „Македонски глас“ Ве молам да ни се претставите, која е всушност Анета Божинова?

Јас сум македонски уметник која живее и работи во Скопје, а воедно и прва жена магистер на скулптури во Македонија.

Како дојде до соработка со македонското друштво „Билјана“ од Задар?

Минатото лето бев во Вир, а претходно од поранешната претседателка на Хрватската заедница во Скопје дознав дека во Задар има Македонско друштво. Така, по препорака на госпоѓа Снежана Тројачанец, во Задар се запознав со претседателката на МКД „Билјана“, Мирјана Мајкиќ. Во едночасовниот разговор кој го имавме по-

чувствував некоја блискост и соработката дојде, се надевам, на заемно задоволство. Изразив желба да имам изложба во Задар, што таа со воодушевување го прифати и рече дека ќе стори сè што е во нејзина моќ и секако со согласност со Управниот одбор на друштвото, за оваа моја желба да се оствари. Така всушност и почна нашата соработка и дружење.

ПРОМОВИРАЊЕ ВО СТРАНСТВО

Знаеме дека патот за остварување на изложбите надвор од Хрватска е малку потежок поради финансиските средства. Како успеавте тоа да го решите?

Госпоѓа Мирјана уште на почетокот ми објасни кои се можностите на Друштвото и што тоа може да стори за мене, но тоа не беше доволно за да се реализира изложбата. Бидејќи знам

дека нашето Министерство за култура одвојува средства за уметниците да можат полесно да се промовираат во странство, ја замолив да прати покана до Министерството за култура на Република Македонија,

каде што јас конкурирав преку Заедницата на Хрватите од Скопје и така ги добив средствата за превоз на скулптурите.

Пред нашето интервју, дознав дека долго време доаѓате во Задар, речиси секоја година.

Да, еве веќе 32 години доаѓам во Задар, поточно во Вир, бидејќи таму живее семејството Божинови, тука мислам на мојата сестра Рената и татко ми Лазо. За жал, мојата мајка не е повеќе меѓу нас, и затоа оваа изложба и ја посветив неа. Мислам дека многу ќе беше горда на мене да можеше да ме види на отворањето, бидејќи јас бев пресреќна.

Имате многу самостојни, но и многу заеднички изложби. Како успевате со оглед на тоа дека сè уште сте релативно млад автор?

Во Задар славав еден јубилеј, тоа беше мојата 15. самостојна изложба, а имам и 14 заеднички со други уметници.

Имате изложувано свои дела во Македонија, но и во странство. Каде сè луѓето имале можност да ги видат Вашите скулптури?

Да, имам изложувано во Хрватска, Србија, Бугарија, Франција, Австрија, Германија и се разбира во Македонија, каде сум имала изложби речиси во сите градови.

Од каде црпите инспирација за Вашите дела и колку Ви е потребно за изработка на една скулптура?

Инспирацијата доаѓа сама од себе, зависно од тоа во какво расположение сте и каде се наоѓате, а делата се работат и по три месеци. Ова е на некој начин и физичка работа, бидејќи во изработката користам многу алатки, а во некои специфични работи ми помага и татко ми.

БЛАГОДАРНОСТ

На изложбата во Задар беше присутен и Вашиот татко, Вашата сестра која исто така е уметничка, вајарка, која живее во Австрија и Вашето момче Влатко.

Да, цело семејство навистина, сите дојдоа да ја поделат радоста со мене. Нема да ми замерите ако кажам дека моето возбудување почна уште со поставувањето на изложбата, па интервјуто на Радиото 057, каде што друштвото од Задар, поточно Македонците имаат своја емисија „Македонска ура“, потоа разговорите со телевизииите, весниците... Многу сум му благодарна на претседателот на Заедницата на Македонците во Република Хрватска, господинот Орце Ламбевски кој беше на отворањето.

За крај имате ли уште нешто да додадете?

Само да кажам дека оваа изложба ќе ми остане во долго сеќавање. Му благодарам на МКД „Билјана“ од Задар, а посебно на претседателката Мирјана Мајиќ за прекрасниот дочек и за тоа што ми овозможија да се чувствувам преубаво и среќно. Се разбира, им благодарам и на Хрватите од Скопје чиј член сум и јас во нивната Заедница. Благодарност и до Министерството на култура од Република Македонија, на Задарската жупанија и на Градската Библиотека Задар.

Ви посакувам уште многу дела и многу успешно реализирани изложби, па зошто да не и уште една изложба во Задар, можеби заедничка со Вашата сестра Рената?

Навистина, тоа би било многу убаво.

Мирјана Мајиќ

„Круг како езотеричен сегмент“

Скулпторката Анета Божинова своите дела ги изложи пред задарската публика. Отворањето на изложбата беше во рамките на „Деновите на македонска култура во Задар“

На 2 јули годинава, во „Градска Библиотека“ Задар, во организација на МКД „Билјана“ беше отворена изложбата „Круг како езотеричен сегмент“ од реномираната академска скулпторка од Скопје, м-р Анета Божинова. Изложбата е организирана во рамките на манифестацијата „Денови на македонска култура во Задар“.

Во поздравниот говор претседателката Мирјана Мајиќ нагласи дека Деветтите денови на македонската култура започнаа со „Нова Македонија“, а продолжија со гостинката од Скопје. Па еве, можеби некаде на есен и ќе завршат со наши сонародници токму од Македонија.

Мајиќ ги поздрави гостите, меѓу нив и претседателот на Заедницата на Македонците во РХ, Орце Ламбевски, потпретседателот на Советот за национални малцинства при Владата на Република Хрватска, Веселко Чакиќ, претставниците од националните малцинства во Задарската жупанија, многубројните медиуми, а особено му се заблагодари на директорот на Градска Библиотека Задар, Иван Пехар и вработените на оваа институција на

помошта околу реализацијата на оваа изложба.

Мирјана Мајиќ и даде на авторката Божинова сама да се претстави, бидејќи како што рече „уметниците најубаво зборуваат сами за себе и преку своите дела“.

Зборувајќи за својот уметнички пат и изложбените експонати, авторката Божинова посочи дека соработката со МКД „Билјана“ почнала минатата година, на заемно задоволство. Божинова е првата жена магистер на скулптури од Македонија. Таа беше гостинка и на Радио 057, во емисијата „Македонска ура“ и на Хрватското радио Задар, каде говореше за својот богат уметнички опус.

По отворањето на изложбата следувааше дружење во просториите на Друштвото.

Мирјана Мајиќ

МКД „Илинден“ во Делнице

Фолклорната група на МКД „Илинден“ имаше можност пред присутните и другите друштва да се претстави со традиционални македонски игри и песни и така на најдобар начин да ја промовира својата татковина

Под мотото „Големите играорци не се големи поради својата техника, туку се големи поради својата страст“, членовите на фолклорната секција на Македонското културно друштво „Илинден“ имаа настап во Делнице. По тој повод во градот беше организирана Првата меѓународна смотра на фолклорот на културно-уметничките друштва од сите краишта на Хрватска и пошироко. На смотрата настапија 15 фолклорни групи со повеќе од 400-тина членови. Смотрата ја организираше Културно-уметничкото друштво „Делнице“ кои беа и најзаслужни за веселата атмосфера и другарување, за прекрасниот огномет, за незаборавните песни и ора.

Нејзиното одржување беше под диригентската палка на

Златко Бутиган, а поздравен говор одржа заменичката на градоначалникот Маја Кезеле. Први настапија домаќините, вокалниот ансамбл „ДиМ“, кој на оригинален начин ги изведе песните „Горски котаре мој“ и „Делнице у свитање“. Фолклорната група на КУД „Делнице“ презентираше горански игри.

Потоа, во богатата тричасовна програма можеше да се слушнат и да се видат музика и ора како трајно наследство од многу делови на Хрватска, но исто така и од голем број на други европски земји. Присутните можеа да уживаат во настапите на играорните групи: „Рачиќи“ од Чешка беседа, Друштвото на перојските Црногорци „Перој 1657“, фолклорните групи „Мајжице“ од Скрад и од Моравице, Македонското

културно друштво „Илинден“ од Риека, Словенскиот дом КПД „Базовица“ од Риека, Ветеранската група и КШД Предград од Словенија, како и културно-уметничките друштва „Франкопан“ од Северин на Купа, „Мославец“ од Володер, „Надин“ од Надин, „Вила Велебита“ од Јасенице, „Свети Јурај“ од Загорје Огулинско, „Валентиново“ од Дубрава и „Звир“ од Јелење. МКД „Илинден“ имаше можност пред присутните и другите друштва да се претстави со традиционални македонски игри и песни и така на најдобар начин да ја промовира својата татковина. Многуге гости и посебно успешното дејствување ги поттикнаа организаторите на потребата оваа приредба да биде традиционална.

Ива Чрњар

Македонска приказна раскажана без ниту еден збор

Македонската приказна, која всушност претставува еден нов вид на куклена претстава, испреплетена со етно мотиви и многу изворна македонска музика, е нешто ново што одлично беше прифатено од публиката на Меѓународниот фестивал на детето во Шибеник

Членовите на театарот за деца и млади од Скопје на Меѓународниот фестивал на детето во Шибеник, во јуни, раскажаа една посебна македонска приказна. Имено, тие користејќи стари алатки, во комбинација со македонска народна музика, порачаа дека и ние во Македонија во постарите времиња сме имале нешто што и ден денес можеме да го покажеме во странство, дека нашата изворна музика е нешто што и денес се лепи за уши било каде и да се настапува.

Македонската приказна, која всушност претставува еден

нов вид на куклена претстава, испреплетена со етно мотиви и многу изворна македонска музика, е нешто ново што одлично беше прифатено од страна на публиката.

Екипата пред настапот во Хрватска, гостуваше во Шведска.

„Претставата која е преполна со изворна македонска музика и со предмети од некогашниот македонски селски живот, со предмети со некоја друга намена, тапани, вили, лопати и сè останато што можевме да искористиме, на пример метли. Се работи за претстава со импро-

визирани кукли“, вели Драган Довлев, директор на Театарот за деца и младинци.

Тој вели дека публиката одлично ја прифати Македонската приказна на хрватскиот престижен фестивал, кој годинава го доживеа своето 52. издание. Театарот за деца и младинци по 21 година се најде повторно на сцената на овој хрватски фестивал, каде настапиле во 1991 година на тогашниот југословенски фестивал. Улогите ги толкуваа Владимир Лазовски, Предраг Павловски, Тања Кочовска Павловска, Ана Леваковиќ Бошков и Марија Ѓорѓиовска.

- Годинава ни дојде Театарот за деца и младинци од Скопје што посебно ме радува, бидејќи слушнав многу интересни и позитивни критики. Минатата година беше МОБ со балетот „Д-р Офболи“, а македонски уметници направија и одличен видео запис за фестивалот, вели Јасенка Рамљак, водителка на Фестивалот. Таа додава дека Програмата на „Плоштади и улици“ ја предводи Пане Темов од Скопје и неговиот „Баскер фест“, со што му дава специфична живост на овој град со забавувачи од цел свет. Македонските уметници се застапени секоја година во Шибеник меѓу 1600 учесници од многу земји во светот.

Милена Георгиевска

МКД „Македонија“ на манифестацијата „Љубушко сили“

Веќе осум години малото херцеговско гратче Љубушки го организира „Љубушкото сили“ – или седенка на која доаѓаат културно уметнички друштва од цела Босна и Херцеговина, па и од Р. Хрватска. Оваа година Сојузот на КУД „Љубушко сили“, кој е и организатор на оваа манифестација, својата покана ја упати до Македонското културно здружение „Вардар“ од Мостар, кое пак од друга страна, во духот на веќе воспоставената соработка од самото основање со МКД „Македонија“ од Сплит, таа покана ја препрати на сплитската адреса на МКД „Македонија“.

Така, покрај КУД „Сељачка слога“ од Строшинци, ХКГД „Дунав“ од Вуковар, Градскиот мандолински оркестар од Вргорац, Хрватското здружение „Зринска гарда“ од Чаковец, како претставници од РХ, се најдоа и членовите на МКД „Македонија“ од Сплит со својата фолклорна група и оркестарот „Македо“.

Манифестацијата започна со свечено дефиле на сите учесници низ Љубушки, каде што имавме чест, покрај службено-

то знаме на „Љубушко сили“ да се вее и македонското знаме, а благодарейќи на членовите на фолклорот и оркестарот за цело време на дефилето низ улиците на Љубушки се виореше нашето знаме попатено со македонски песни и ора. Ставајќи нè на чело на дефилето, домаќините уште еднаш ни покажаа со која чест не почитуваат нас, нашата национална припадност, нашата држава и нашата култура. Истото го потврдија и со фактот дека имавме чест да ја отвориме и да ја затвориме оваа манифестација, попатени со искрени оваци на многубројната публика.

Во тек на оваа манифестација, секоја година се организира и избор на „Вилу сила“, т.е. на девојче кое облечено во народната носија на својот крај се бира за најубаво облечена девојка на манифестацијата, т.е. „сила“. МКД „Македонија“ ја претставуваше Ангела

Јосифовска која беше облечена во гевгелиско – бојмијска носија и ја освои лентата за втора придружничка, покрај членките на ХКУД „Зора“ од Чапљина, која беше „вила“ и ХКГД „Дунав“ од Вуковар која беше прва придружничка.

Ова беше уште еден придонес на МКД „Македонија“ на достоинствено презентирање на културата, традицијата и обичаите на Македонија и Македонците.

Билјана Митревски

Летна активност на фолклорната група „Македонија“

Фолклорната група „Македонија“ и оркестарот на македонска музика „Македо“, кои дејствуваат како дел од МКД „Македонија“, ова лето не мируваа. За разлика од минатите години кога овој период од годината се користеше за годишен одмор, оваа година фолклорната група и оркестарот учествуваа на неколку манифестации и фолклорни приредби кои се одржуваа во Сплитско-далматинската жупанија.

Првиот настап го имаа во Подстрана, покрај Сплит, на фолклорната вечер на „Сансет фестивалот“, а гостуваа и на фолклорната смотра „Љубушко сили“ во градот Љубушки во соседна Босна и Херцеговина.

Оваа година по прв пат во летниот камп „Шолта 2012“ во училиштето на македонски јазик

се одржа настап на фолклорната група со придружниот оркестар, со цел во „живо“ да им се покаже на учениците како изгледа негувањето на традицијата низ песни, ора и изработка на носии. Ова беше воодушевено прифатено и од останатите учесници на кампот.

Следното гостување беше во местото Озрна, општина Солин, каде што настапија на све-

ченоста „Дани Озрне“ заедно со уште неколку фолклорни друштва од Сплитско-далматинската жупанија.

Последниот летен настап беше на фолклорните вечери во Солин, на 25 август, кога заедно со ветераните на КУД „Салона“ од Солин и КУД „Широкопољац“ од Широко Поље, Славонија, направија целовечерен концерт.

Билјана Митревски

Илинден во Сплит

Македонците од Сплит, иако оваа година за жал, од објективни причини не присуствуваа на централната прослава на Илинден во Препуштовец близу Загреб, сепак го одбележаа Илинден, најголемиот македонски национален, верски и државен празник.

Сплитските Македонци во просториите на МКД „Македонија“ го прославија Илинден во попладневните часови на самиот ден на празникот, на втори август. Беше организирано дружење со македонски специјалитети и македонска музика.

Истиот ден навечер, на Илинден, на сплитската рива се одржа концерт на македонското културно друштво „Илинден“ од Демир Хисар, кое предизвика големо внимание не само кај сплитските Македонци, туку и кај многубројните туристи кои со воодушевување го следеа овој настан.

Б. М.

Изидорови летни средби во Света Клара

КУД „Изидор“ од Света Клара – Загреб, од 19 до 24 јули годинава организираше Прва меѓународна културна манифестација „Изидорови летни средби“, со која го прослави 10-годишниот јубилеј од своето постоење. Гостите што учествуваа во свеченоста која се состоеше од кулинарски натпревар на традиционална македонска, бошњачка и хрватска кујна и фолклорен настап во салата на ОУ „Света Клара“, беа ХКУД „Напредак“ од Крешево, БиХ, КУД „Стијене“ од Стијене,

БиХ, КУД од Бартин, Турција, ФА „Китка“ со Организацијата на жени „Деница“ од Ораовица крај Радовиш, Р. Македонија и домаќините.

На покана од претседателката на КУД „Изидор“, Божица Стублиќ, претставници од Заедницата на Македонците во РХ и МКД „Охридски бисер“ од Загреб присуствуваа на манифестацијата. Притоа, имаа прилика да се запознаат и дружат со учесниците од Македонија, но и да научат нешто за нивната традиција.

ФА „Китка“ е основано 1969 година и денес брои околу 140 активни членови кои се поделени во 4 групи, фолклорна и нивниот подмладок, инструментална и кулинарска. Директор е Диме Петров, а под водство на кореографите Трајче Атанасов – Коската и Методи Иванов настапуваат со изворни и стилизирани македонски ора, облечени во нивни сопствени македонски

носи и во придружба на нивниот оркестар.

На Изидоровите летни средби „Китка“ настапи со „Жетварка“, „Источно оро“ и „Војводина“, додека членките на ОЖ „Деница“ за кулинарскиот натпревар приготвија радовишка Велигденска трпеза – полнета јагнешка плешка, сукано-нишпеле со јајца и сирење и со семе од афион, татлија со пресно сирење и домашна алва со гриз.

Манифестацијата помина одлично, а на крајот беа врачени и симболични подароци со ветување за идни взаемни контакти.

Е. Петровска

КУД „Охриѓанка“ во Сесветски Краљеvec

На 15 јуни 2012 година во Прамките на традиционалниот Меѓународен фолклорен фестивал „Пригорски дани“ што се одржа во Сесветски Краљеvec во близината на Загреб, а во организација на културно уметничкото здружение „Пригорец“, на смотрата освен презентацијата на земјоделски производи од загребското подрачје настапуваа и неколку фолклорни групи од Хрватска и странство, со кои КУУ „Пригорец“ остварува успешна пријателска соработка преку взаемните размени на посети, а меѓу кои беа и хрватското културно уметничко друштво „Сарајлије“ од Томиславград и македонското културно уметничко друштво „Охриѓанка“ од Охрид.

Настапот го проследија и претставниците на МКД „Охридски бисер“ од Загреб и при-

тоа се запознаа и дружеа со охридските играорци, кои низ песна и сплет на неколку изворни македонски народни ора на присутните прекрасно им ја претставија македонската народна културна ризница. Инаку, КУД „Охриѓанка“ постои од 2006 година, а со возрастната и детска група за народни ора, народни пејачи, оркестар и музичка школа за млади таленти, брои над 120 членови. Настапувале и добиле вредни признанија и награди на мноштво фестивали во Хрватска, Србија, Бугарија, Чешка, Албанија и Турција, како и во Македонија. Имаат мошне богати и колоритни народни носии со импресивни везови и ориги-

нални инструменти за сите ора од нивниот репертоар: Билјана платно белеше, Копачија, Водарки, Песни и ора од Егејска Македонија, Калајциско, Тресеница, Шопска Петорка, Повардарие, Источна Македонија, Преспански и Сплет на изворни игри од Охридскиот регион. Воедно се организатори и на пет охридски фестивали: ДМФФ „Македонско Оро“, МФФ „Александар Македонски“, ДМФФ „Охридски Бисер“, МФФ „Македонско Сонце“ и МФ за мажоретки и придружниот оркестар.

Е. П.

АКЦЕНТ (прв дел)

Општи карактеристики. При изговорот на еден збор се забележува дека сите слогови во него не се изговараат со еднаква сила (еднакво). Еден слог во зборот обично се изговара со поголема сила на гласот, појасно, поизделено, со повисок тон. Таквото изделување на еден слог со помош на одредени фонетски средства (сила на издишната воздушна струја, висина на тонот и квалитетот на гласот) од другите слогови во зборот се нарекува **акцент** (од лат. збор *accentus* – „потпевнување“).

Акцентот, главно, ги засега самогласките како гласови со најголема звучност и како основа на слогот.

Акцентското изделување (истакнување) на еден слог во зборот се постигнува, како што споменавме, со зголемена сила на издишната (експираторна) воздушна струја. Во зависност од тоа што претставува изделената единица (слог или збор), како и од тоа каде се изделува таа единица (во зборот или во реченицата), се разликуваат два вида акцент:

- а. **зборовен** (слоговен, силабичен) акцент;
- б. **реченичен** (фразеолошки, синтагматски) акцент.

(Според *Македонски јазик*, Просветно дело АД, Скопје, 2001)

Зборовен е оној акцент со кој се изделува еден слог во зборот, на пример: *Јана отиде на училиште*.

Секој збор, изговорен сам за себе, главно, има акцент. Таквите зборови се наречени **акцентогени** зборови. Но, има и зборови кои немаат акцент. Таквите зборови обично се наречени **клитики** или **неакцентогени** форми.

Со **реченичниот** акцент се истакнува еден збор во реченицата наспроти другите зборови во неа, со цел да се даде некаква нијанса во значењето, на пример: *Јана отиде на училиште (а не Бојана)* или *Јана отиде на училиште (а не на лизгалиште)*.

Во тесна врска со реченичниот акцент стојат **логичкиот** (смисловен) и **емоционалниот** (афективен, емфатичен) акцент.

Логичкиот акцент претставува слободно изделување на еден збор во реченицата, условено од субјективното сфаќање и желба на говорителот да го подвлече значењето на тој збор, на пример: *Мене ме казнија, а не тебе. – Учениците полагаат приемен испит, а не професорите.*

Емоционалниот акцент подразбира промена во височината на тонот, а тоа се случува најчесто кога говорителот е во посебно емоционално расположение.

Марија Георгиева-Петриќ
судски преведувач за македонски јазик

Македонски јазик на радио во Хрватска

Студио во Сплит

Сплит – Радио КЛ Еуродром, вторник од 9,30 до 10 ч. емисија „Македонски минути“, фреквенција 104.1 мегахерц или www.radiokl.hr со опција Live streaming. Водители Ангел Митревски и Ведран Лимиќ.

Задар – Радио 057, недела од 16,30 до 17 ч. емисија „Македонска ура“, фреквенција 91 мегахерц или на www.057info.hr. Водители Мирјана Мајиќ и Елвис Папиќ.

Студио во Задар

Рождество на пресвета Богородица одбележано во Риека

Отец Кирко Велински побара од верниците да не ја губат верата

Македонската православна црковна општина во Риека „Св. цар Константин и царица Елена“ свечено го одбележа верскиот празник на рождеството на Пресвета Богородица со света литургија на 23 септември. Литургијата во црквата „Св. Фабијан и Себастијан“ во Риека ја предводеше протојереј Кирко Велински, парохиски свештеник на МПЦ во Хрватска. Овој голем и значаен празник го прославија голем број на македонски православни верници од Риека.

Важно е да се потсетиме на рождеството и животот на Пресвета Богородица. Пресвета Дева Марија се роди од своите стари родители, Јоаким и Ана. Татко и беше од племето Давидово, а мајка и од родот Аронов. И така Таа по татко беше од царски, а по мајка од архиерејски род и со тоа го предобразуваше Оној Којшто од Неа ќе се роди, како Цар и Првосвештеник. Нејзините родители беа веќе остарени, а немаа деца. И затоа беа посрамени пред луѓето и скру-

шени пред Бога. И во својата скрушеност Му се молеа на Бога со плач, да ги израдува во нивната старост и да им подари едно чедо, како што некогаш ги израдува старецот Аврам и старицата Сара подарувајќи им го синот Исак. И семноќниот Бог Којшто гледа сè, ги израдува со радост што ги надминуваше сите нивни очекувања и најубави сонништа. Бидејќи им подари не само ќерка туку и Божја Мајка; ги озари не само со привремена радост туку и со вечна. Бог им даде само една ќерка, којашто подоцна им роди само еден внук – но каква ќерка и каков внук! Благодатната Марија, прославена меѓу жените, храм на Светиот Дух, олтар на Живиот Бог, трпеза на небесниот леб, кивот на светоста Божја, дрво со најсладок плод, слава на родот човечки, пофалба на женскиот род, источник на девственоста и чистотата – тоа беше од Бога даруваната ќерка на Јоаким и Ана. Родена во Назарет, а после три години одведена во храмот ерусалимски, од каде што се врати подоцна пак во Назарет,

за наскоро да ја чуе благовеста на Светиот архангел Гавриил за раѓањето на Синот Божји, Спасителот на светот, од Нејзиното пречисто и девствено тело.

Отец Кирко Велински побара од верниците да не ја губат верата, да бидат упорни и понизни и да помагаат на секој свој ближен. Важно е меѓусебно да се почитуваме, рече о. Кирко и истакна дека е нужно секој верник да го искористи својот талент кој му го дарува Бог. На оваа Света литургија заклетва положија новопредложените и потврдени членови од Митрополитот Европски г. Пимен, на УО на МПЦО „Св. цар Константин и царица Елена“. Отец Кирко во името на надлежниот Архиепископ г. Пимен и од свое име, на членовите им посака пред сè, многу здравје, мир, слога, духовна радост и уште поголеми достигнувања на Црковната Општина во Риека, како и благодарност на досегашните, за одличната соработка и духовниот напредок на Црковната општина.

Ива Чрњар

ВКУСОВИТЕ НА МАКЕДОНИЈА

Запечен спанаќ

Потребно е: 1 главица кромид, 1/2 кг спанаќ, 100 гр ориз, 1 јајце, 3 големи лажици кисела павлака, сол, Вегета, црн пипер и малку мелен црвен пипер.

Подготовка: Спанаќот се чисти, се мие и се сечка на покрупни парчиња. Кромидот се пропржува на врело масло, се додва измиен оризот и спанаќот. Се пропржува

една минута, па се налева врела вода колку да се покрие. Се додаваат зачините и целата смеса се префрла во тавче или огноотпорен сад. Се пече 30-тина минути во рерна. Откако ќе испари водата и оризот биде сварен, се заматува јајцето со павлаката и малку Вегета, па се прелива преку целата смеса. Се пече уште две минути.

Свинско месо со зеленчук

Потребно е: 2 главици кромид (средна големина), 3 моркови, 400 гр свинско месо, 1 модар патлиџан, 1 тиквичка, сол, Вегета, црн пипер, масло за јадење, 1 дцл бело вино.

Подготовка: Кромидот се пржи на загреано масло, се додаваат морковите и заедно се пропржува 5-6 минути, а потоа се додава месото исечкано

на парчиња. Се посолува, зачинува со Вегета, се додава црн пипер и се додава топла вода колку да се покрие целата смеса и се остава да се вари на умерен оган околу 40 минути. Потоа, во тенџерето се додаваат исечкани на коцки модриот патлиџан и тиквичката и се налева виното. Се вари уште 15-тина минути, односно сè додека месото не биде сварено.

Кифлички со еурокрем (нутела)

Потребно е: 1/2 кг брашно, 1/2 коцка свеж квасец, ванилин шеќер, топла вода за замесување, 2 супени лажици масло за јадење, еурокрем (нутела), по желба може и мармалад.

Подготовка: Во брашното се додава свежиот квасец замесен со ванилин шеќер, маслото и топла вода. Се замесува тесто за кифличките и се остава да стаса. Откако двојно ќе надојде тестото, се формираат топчиња од кои

со сукало се развлекува кора. Кората се расечува со нож на 8 парчиња и секое парче се филува со еурокрем или нутела. Се формираат кифлички, се премачкуваат со маргарин и внимателно треба да се наредат во претходно подмачкан плех со маргарин, да не истече филот во печењето. Се печат 20-тина минути во претходно загреана рерна. Испечените кифлички се попрскуваат со шеќер во прав.

М. Г.

Семинар во Марија Бистрица

На покана од Канцеларијата за човечки права и права на националните малцинства при Владата на РХ, на семинарот за оспособување и едукација на млади припадници на националните малцинства, што се одржа на 13 и 14 јули 2012 година во Марија Бистрица, освен припадниците на повеќето од 22-те национални малцинства во РХ, од Заедницата на Македонците во РХ присуствуваше членката на МКД „Охридски бисер“ од Загреб, Ивана Лазаревска.

На отворањето воведни излагања изнесоа: м-р Бранко Сочанац од Канцеларијата, на тема „Улогата на Канцеларијата за човечки права и права на националните малцинства во промовирањето и заштита на правата на националните малцинства во РХ“, Александар Толнауер, претседател на Со-

ветот за националните малцинства при Владата на РХ – „Положбата на националните малцинства во РХ и улогата на Советот за националните малцинства“, Мирко Марковиќ, висок стручен советник во Министерството за наука, образование и спорт на РХ – „Образование на националните малцинства“, Звонимир Фрк Петешкиќ, претставник од Министерството за надворешни и европски работи на РХ – „Пристапување на РХ во Европската унија“, Ина Волмут, помошник водител во Канцеларијата за рамноправност на половите – „Национална политика за промовирање на рамноправноста на половите во периодот од 2011 до 2015 година“, Анте Мартиќ, водител на Службата за соработка со млади при Министерството за социјална политика и млади на РХ – „На-

ционална програма за млади“ и Јања Павковиќ, советник во Канцеларијата за народно правобранителство, која зборуваше за „Законот за отстранување на дискриминацијата“.

Преку говорите беше пласиран извештај што ќе биде применет преку акциски план за малцинствата, во кој приоритет е изнаоѓање на средства за реализација на проекти. На семинарот се одржаа и две работилници под водство на Бахрија Сејфиќ од Канцеларијата, во кои клучно место имаа меѓусебното разбирање и комуникацијата.

Е. П.

ЦЕНОВНИК ЗА ОБЈАВЕНИ РЕКЛАМИ ВО „МАКЕДОНСКИ ГЛАС“

Страниците на нашето списание „Македонски глас“ отворени се и за Вашите реклами. Доколку сакате Вие и Вашата фирма да се рекламирате на нашите страници, доволно е само да се јавите на телефонот на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска или испратите понуда на нејзината адреса, а ние од Уредништвото веднаш ќе ги исполниме Вашите желби. Ценовникот за користењето на рекламниот простор е:

ФОРМАТ	ЦРНО-БЕЛО	КОЛОР
1/1 A4	600 куни	900 куни
1/2 A4	450 куни	600 куни
1/3 A4	300 куни	450 куни
1/4 A4	225 куни	300 куни
1/8 A4	150 куни	225 куни

Во очекување на нашите взаемни контакти,
Ваш „Македонски глас“

ПРЕТПЛАТА НА „МАКЕДОНСКИ ГЛАС“

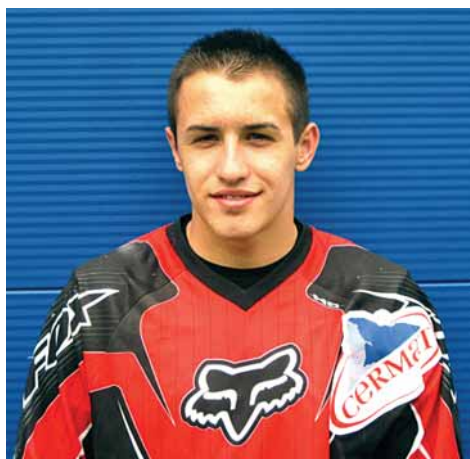
Драги наши читатели,

Доколку Вие, кои редовно го читате нашето списание, сакате да станете негов претплатник и тоа редовно да пристига на Вашата адреса, Ви нудиме можност да го сторите тоа. Доволно е со писмо да се обратите на адресата на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска, Масарикова 16/1, 10000 Загреб, во кое ќе ја приложите потврдата за Вашата платена претплата (жиро сметката на Заедницата е: 2340009-1100038804, магичниот број: 3805760, и личниот идентификациски број (OIB): 07739533563) и читко да го напишете Вашето име и адресата на која сакате да Ви пристига секој нов број на Македонски глас.

Претплатата на Македонски глас за Хрватска, со платена поштарина (за 6 броја), изнесува 60 куни годишно, додека пак за странство, 120 куни годишно или 17 евра.

Со надеж дека наскоро ќе ни се јавите,
искрени поздрави од
Уредништвото

ХРИСТИЈАН ИЛИОВСКИ – КИКО

Светско првенство во мотокрос

Македонскиот трикратен источно-европски првак и најдобар мотокрос натпреварувач, 21-годишниот Христијан Илиовски – Кико од Битола, за прв пат во класата MX3 ја претставуваше Македонија и Мотоциклическа федерација на Македонија (МФМ) на петтиот натпревар од Светскиот шампионат во мотокрос за 2012 година кој се одржа на 2 и 3 јуни на патеката во Младина, Јастребарско.

Илиовски се натпреварувал на многу Балкански и источно-европски шампионати како и на национални отворени првенства во Бугарија, Грција, Турција, Романија, Молдавија

и др. (www.kiko90.com). Тој на меѓународен план вози КТМ, за разлика од Македонскиот шампионат каде што настапува со мотоцикл Хонда. Во Хрватска со стартниот број 86., се најде меѓу јака конкуренција од 58 натпреварувачи од 22 земји. Натпреварот се одвиваше во две трки. На 2 јуни тој го зазеде 33. место и со тоа се квалифицира за втората трка на 3 јуни, која ја заврши на 28. место што е голем успех, бидејќи со тоа му се отвори можност да учествува и на трката на стазата во Орехова Вас покрај Марибор во Словенија, каде на 9 јуни во првата трка се пласира на извонредното 24. место. На 1 јули

беше закажано продолжението на Светското првенство со трка во Словачка, а потоа следуваше и трката во Германија, на кои Христијан даде сè од себе, со надеж македонското знаме да биде високо поставено на светската MX листа.

Зад овие одлични успеси на Кико стои безрезервната финансиска поддршка на најголемиот производител на сладолед во Македонија, фирмата „Цермат“ од Битола, која има свое претставништво и во Осиек, а нивниот сладолед може да се најде и во останатите трговски куќи во Хрватска.

Е. Петровска

Убавините на Македонија

Љепоте Македоније

РАСКОШНАТА ПРИРОДА НА МАЛЕШЕВИЈАТА

Малешево (старословенски, мал лес – мала шума или планина) е област во источниот дел на Македонија, со површина од околу 800 км² и на околу 1000 м. надморска височина и се простира до границата со Бугарија, по горното течение на реката Брегалница, оградена со планините Кадица Влаина, Плачковица, Обозна, Голак, Огражден и Џами Тепе. Регионот опфаќа две општини, градот Берово со селата Смојмирово, Ратево, Русиново, Владимирово, Двориште, Мачево, Будинарци и Митрашинци и градот Пехчево со селата Негрево, Црник, Панчарево, Умлена, Робово и Чифлик.

Има многу причини поради кои мештаните и посетителите Малешевска ја нарекуваат „мала Швајцарија“. Нејзината раскошна природа е богата со прекрасното Беровско езеро и изворската ладна вода, со чистото зеленило и густите столет-

ни дабови, букови и борови шуми, со пространите ливади и пасишта, разнобојни цвеќиња, лековити растенија и печурки, со многуте бачила и стадата овци, со разновидните птици и дивеч... дарежлива природа што во себе крие благодети на посебен мир и спокој. А како нераскинлива целина на оваа природна убавина е и културно-историското наследство, многубројните цркви и манастири, археолошки локалитети и Музејот на градот Берово со својата етнолошка поставка на малешевска соба, носија, накит, грнчарски производи, музички инструменти.

Овој крај избобилува и со алтернативен туризам. Покрај езерото се хотелскиот комплекс „Манастир“, луксузниот комплекс „Auroga Resort & Spa“ и уште многу други комплекси, домови и приватни викендички за изнајмување, кои покрај прекрасната глетка, на туристите им нудат можност за разни

спортски активности (џип сафари, јавање коњи, спортски риболов, педалички и безмоторни чамци за пловење по езерото, велосипедски патеки), за излети, рекреација, планинарење и прошетки.

Да не ги изоставиме и локалните домашни специјалитети – малешевското овчо сирење, кашкавал и павлака, компирот подготвен во пепел, зелници, баница, леб под вршник, грав во грне, но и квалитетниот домашен мед и разните природни сокови имаат незаборавен вкус.

Ако сте во потрага на еколошки чисто недопрено подрачје со одлична клима, благи сончеви зраци, свеж воздух и здрава природна органска храна, за вас Малешевска е вистинскиот избор. Невозможно е да се одолее на оваа рајска убавина што со првиот поглед ќе ја зароби вашата душа.

Е. Петровска